התמסרות

إرتباط مزدوج

DUAL ATTACHMENT

נבט יצחק ואסתר שניידר

إستر شنايدر ونيفيت يتسحاك

ESTER SCHNEIDER & NEVET YITZHAK

ת(א)עשייה, פברואר 2011

متسع الفنون, شباط ٢٠١١

ART CUBE, FEBRUARY 2011

ת(א)עשייה
הגלריה לאמנות, סדנאות האמנים, ירושלים

התמסרות
נבט יצחק
אסתר שניידר

פברואר – אפריל 2011

תערוכה
אוצרת: איריס מנדל
הפקה: לי היא שולוב
תלייה: יואב רבן

קטלוג
עיצוב: נועה סגל
עריכה לשונית עברית ותרגום לאנגלית:
מאיה שמעוני
תרגום לערבית: יסמין דאהר
דפוס: ע.ר. בע"מ
תצלומי עבודות: נבט יצחק, יובל חי

מידות בס"מ, רוחב X גובה

גלריית ת(א)עשייה נוסדה הודות לתמיכתן
הנדיבה של קרן ג'ורג' וג'ני בלוך,
קרן ד"ר גאורג וג'וזי גוגנהיים, וקרן אדולף
ומרי מיל ופועלת בסיוע קרן לויד, באמצעות
הקרן לירושלים

© 2011, הקרן לירושלים

متسع الفنون
صالة عرض الفنون، ورشات الفنانين القدس

إرتباط مزدوج
إستر شنايدر
نيفيت يتسحاك

شباط – نيسان 2011

المعرض
أمينة المعرض: إيريس مندل
إنتاج: لي هي شولوف
تعليق: يوآف ربان

الكرّاس
تصميم: نوعا سيجال
تحرير لغوي للعبرية وترجمة للإنجليزية: مايا شمعوني
ترجمة للعربية: ياسمين ظاهر
طباعة: شركة مسجلة، م. ض
الصور في الكرّاس: نيفيت تيسحاك، يوفال حاي

القياس بالسم، عرض X طول

صالة عرض متسع الفنون أقيمت بدعم سخيّ من صندوق
جورج وجيني بلوخ، صندوق د.جورج وجوسي جوجنهايم،
صندوق ادولف وماري ميل وتعمل بمساهمة صندوق لفيد
من خلال مؤسسة صندوق القدس

© مؤسسة صندوق القدس، 2011

התמסרות

איריס מנדל

התערוכה התמסרות מפגישה את עבודותיהן של האמניות נבט יצחק ואסתר שניידר, המתייחסות מכיוונים שונים לזהות מקומית מורכבת. כל אחת מהן פונה לעולמה, מזרח ומערב, אך יחד הן מציגות מציאות בקונפליקט, בה מתקיימות דואליות ואמביוולנטיות תרבותית-לאומית-דתית. ניתן לראות את העבודות כחלק משיח מתמשך אודות היברידיות תרבותית, הכולל התעוררות של קבוצות תרבותיות וחברתיות שונות, אשר אולי המוכרת שבהן היא התסיסה המחודשת של יצירה מזרחית בשירה, מוסיקה, ספרות, תיאטרון, קולנוע ואמנות והופעתם של ספרי עיון, כתבי עת ואתרים מקוונים. העיסוק במסורת ובשורשים בא לידי ביטוי מקורי בעבודותיהן של יצחק ושניידר בלבוש שונה ובראייה מפוכחת מתוך הכרה בכך שהעבר לא ישוב, ומביע לסירוגין תחושות של שבר, זרות, געגועים וגאווה. החיבור בין האמניות אינו קופץ לעין ממבט ראשון. יצחק יוצרת בווידיאו בעוד שניידר מציירת בחומר. הראשונה קונספטואלית ושומרת על פורמליזם וניטרליות מרוחקת, בעוד השנייה יצרית וחודרת פנימה. אולם דווקא אותו ניגוד הוא זה המשלים את החוויה: האנליטי המחושב מול הרליגיוזי המיסטי, הניקיון הצורני מול הרגשי. אלו הן עמדות הפוכות החושפות פיסות מן השלם המורכב. שתי נקודות מבט המבטאות את המציאות העכשווית המשתנה ביחס למסורת ולשורשים, את השבר ותחושת הפיצול המתמשכת. שתי אפשרויות שעומדות על פרשת דרכים ומצביעות עליה.

עבודותיה של נבט יצחק עוסקות בחיבור בין וידיאו לסאונד תוך שימוש בסרטי רדי-מייד ועריכתם מחדש. יצירתה קשובה לאיכויות הצליל ולאופן שילובו המדויק עם הדימוי הנע. מיצב הווידיאו בתערוכה הוא למעשה גרסת המשך לעבודתה שפה לנאמנים שהוצגה בביאנלה של הרצליה (2009), וכן מצטרף לשרשרת יצירות קודמות דוגמת שמחה גדולה הלילה (2009) וקונצרט וידיאו (2005). העבודות כולן מבקשות להתכתב עם התרבות המזרחית ולהעמידה באור חדש המשלב בין משיכה למסורת "האקזוטית" שהפכה זרה ובין ראייה אובייקטיבית-פורמלית של אותה מסורת.

העבודה בתערוכה מציגה את המורשת היהודית-כורדית באמצעות שימוש בסרט וידיאו של חתונה כורדית והשמעת מוסיקה כורדית מסורתית שנוגנה במיוחד עבור האמנית וצולמה על ידה. על פני הקיר מופיעים שני חלונות עגולים, כמעין שתי עיניים או שני חורי הצצה

לעולמות אחרים. בחלון אחד נגלה נגן הזורנה (כלי נשיפה מעץ), צדיק זכריה, ובחלון השני מופיע תוף דהולה ממבט על כשמקל ההקשה מכה בו לסירוגין.[1] צלילי כלי הנגינה המסורתיים מהדהדים בחלל באינטנסיביות עת הלמות התוף מחישות את הקצב וסלסולי הזורנה עולים וסוחפים. הפורמט העגול עשוי להזכיר מטבעות עתיקים המתעדים תקופה היסטורית, וכך הדימויים הנעים בתוכם נראים כדיוקנאות המספרים סיפור שנשכח. למרגלות הנגנים מוקרן על גבי שטיח המונח על הרצפה קטע וידיאו ארכיוני מטופל של ריקודים בחתונה כורדית משנות השבעים. השטיח מתמלא בחיים ובתנועת הרוקדים שחגים סביבו לצלילי המוסיקה. יצחק ביצעה בסרט מניפולציות של הכפלות שיוצרות חזות קלידוסקופית, משל היו דגם גיאומטרי קישוטי של שטיח מזרחי. למרות ההתערבות ניתן עדיין להבחין בקהל הרוקדים, בהם חברי להקת המחול הכורדית שבע אחיות המופיעים בלבוש מסורתי צבעוני.[2] בתוך המולת הריקוד המעגלי, בין רקיעות הרגליים, מחיאות הכפיים, הכאפיות והבדים המתבדרים מתנשאים דגלי ישראל המורמים אל על. אותם דגלי המדינה המונפים במהלך חגיגה משפחתית-פרטית מביעים אולי יותר מכל את הזהות החצויה של עולי כורדיסטן, אשר מצד אחד ביקשו לשמר ולבטא נאמנותם למסורת ולמורשת התרבותית ממנה באו אך מצד שני הוטלה עליהם חובת הוכחת ההשתייכות למולדת החדשה. כמו ישות כפולה המקיימת בתוכה דיאלוג כפוי ולשווא ממאנת לוותר על מרכיביה.

במאמרו זהות שסועה: הרהורים של צבר מזרחי מתאר ברוך שמעוני את אותה זהות כורדית-ישראלית כזהות שסועה ומוכלאת: "... בתוכי מהדהדות שתי ההיסטוריות הללו, ועם זאת החלק הכורדי המבויש ממשיך להסתתר..."[3] לטענתו, למרות המאמץ המערכתי ליצירת כור היתוך אחיד ומרכזי, עולה ומבצבצת דמות "האחר" שנדרש להיבלע ולהיטמע בקולקטיב מתוך רצון להשמיע את קולו ולקבל הכרה. כך או אחרת נוצרים סדקים בתוך אותה מערכת שנאלצת לבחון עצמה מחדש ולהתמודד עם הדרישה מקרב חוגים שונים לרב-תרבותיות וריבוי זהויות בחברה.[4]

לאורך כל שנותיה כמיעוט בגלות עד גל העלייה הגדול לישראל בשנים 1951-1950 שמרה הקהילה באדיקות על צביונה ועל לשונותיה, שאחת מהן היא הארמית החדשה הנמצאת על סף מחיקה.[5] כצופה מן הצד בעבר הקרוב-רחוק של הקהילה מנסה יצחק להציג את אותה זהות אבודה ודחויה ולהתבונן במקורות המוכחשים. קצב המוסיקה, הריקוד, הצבעים, הלבוש והדמויות – כולם נמהלים יחד לאנסמבל שלם ועשיר. הפעם המוסיקה מסרבת לשתוק והריקוד מסרב לחדול.

לצד הצגת המסורת הכורדית מבקשת האמנית לנטרל מורשת תרבותית זו מהקונטקסט הפולקלורי הטבעי שלה ולחתור לחוויה אחרת. יצחק מעבדת את החומרים ובפעולה אמנותית-פורמליסטית מפרקת אותם לגורמים ומשילה את כסותם המוכרת. נקודת המבט החדשה יוצרת ריחוק ומאפשרת לחוות את המוסיקה העממית כז'אנר העומד בפני עצמו. צלילי הזורנה אינם עוד רק בגדר ליווי לחגיגה אלא זוכים לעצמאות וכבוד משל עצמם. כך הם מתגלים כמוסיקה קיצונית-אזוטרית, מוסיקת שוליים — קשה וייחודית.

ציוריה של אסתר שניידר גדושים בצבע ובדימויים דרמטיים ואניגמטיים. הם מציגים עולם עשיר ומוזר, משובץ בסימנים וצפנים שמתגלים בהדרגה ככתב חידה. רבנים ידועים עטורי זקנים ומגבעות, ספרים, עיניים מפתות, נרות דולקים, שיער גולש – כל אלו ועוד מאכלסים את קשת ציוריה של שניידר כשהם טבולים בהומור ובחושניות מטרידה. באמצעות החומר והפעולה הציורית מנסה האמנית לגעת בעולם הרוח והקדושה, ולהעניק פרשנות עכשווית למסורת יהודית, כגשר המחבר בין עבר להווה.

בציור הרבנית חיה מושקא מופיעה דמות נשית הבוחשת בכלים הנמצאים בקרבתה. בדומה לציור דיוקן ממוסגרים פניה בתוך אליפסה המזכירה גם הילת מנדורלה הרווחת באמנות הנוצרית.[6] הדמות דרמטית ורצינית ונראית כמו כוהנת במהלך ביצוע טקס פולחני, עת הכלים הערוכים לפניה והופכים לחלק מגופה נדמים למערך קוסמי של גופים שמימיים. על ראשה מגבעת גדולה המקרינה ניצוצות של אור, רמז למשא הכבד שהיא נושאת וליכולותיה הרוחניות. הדמות המצוירת במאפיינים מזרחיים מבוססת על צילום של הרבנית חיה מושקא, אשתו של הרבי מלובביץ', אשר במהלך האקט הציורי איבדה את זהותה והשילה את דמותה המקורית לטובת רוחניות אחרת של פולקלור ומיסטיקה.

הדמות הנשית חוזרת גם בציור גדל המידות נשים עם כלים (פרל ונטעלי) אשר חלקו התחתון מתאר שתי צעירות עד קו החזה ואילו חלקו העליון מוקדש לתיאור צורות גיאומטריות המונחות בין היתר על ראשיהן ככובעים. מהדמות השמאלית מזדקר עמוד שמזכיר בצורתו את הפסל המפורסם העמוד האין-סופי (1937) של האמן הרומני קונסטנטין ברנקוזי. הפסל המתנשא לגובה של 33 מטר ועשוי מיחידות זהות החוזרות על עצמן מסמל את השאיפה לרוחני ולשחרור הנפש מכבלי הגוף. שלל הצורות הגיאומטריות, הן ברקע הן על הראשים, מושפע בין היתר מהאוונגרד הרוסי של ראשית המאה הקודמת, המייחס לצורות משמעות רוחנית ומיסטית. שניידר מוותרת על ייצוג הרגליים והקרקע ומדגישה את הנטייה מעלה כחתירה לרוחניות או אולי לקדמה והישגיות.

עבודות אחרות בתערוכה חורגות משפחה המוכרת של שניידר ופונות לעבר עיסוק בדימוי אבסטרקטי טעון משמעויות. למשל בציור אבן השתייה מופיעות מעין קובייה בתוך קובייה כשמסביב מטח של ניצוצות באדום וזהב. מתעוררת תחושה חזקה של תלת ממד, משל בור עמוק או תהום נפערו בציור השטוח. הקובייה הקטנה דמוית האבן מנסה למצוא מקומה ביחס לתהום ולשבר המתחולל. היא מזכירה בצורתה מזבח, אולי את אבן הכעבה או את אבן השתייה שמגלמת במסורת היהודית את טבור העולם וראשיתו. שם היצירה קושר אותה לזהות של אבן השתייה ביהדות ומדגיש את הרעיון של המקום הראשון שנברא ונוצר, שהנו הקרוב ביותר לשערי שמיים ובה בעת מהווה פתח לשאול ולעולמות התחתונים. אפשר שהאבן ביצירה מרמזת על ראשית היצירה האמנותית, על מהלך היווצרות מעשה האמנות, ואולי ניתן לקרוא אותה כתרגום לביטוי "סלע מחלוקת", ולפרשה כסוגים שונים של זעזוע הגורר תזוזה ושבר, חוסר הלימה או התהוות מחדש. האם הציור מצביע על התרחשות ושינוי? על סדקים שנבקעו? פער בין מסורת למציאות? או עמידה על סף תהום ונבואה לקץ? העבודה טעונה אנרגיה, והמשקל הדומיננטי של צורת הריבוע מתקשר לתפישתו של

קזימיר מלביץ' שראה בריבוע התחלת הכל, סמל אוניברסאלי נעלה וחלון ביקום הנראה לעין. סגנון הסופרימטיזם של מלביץ' חתר לקומפוזיציות טהורות הנבנות על צורות גיאומטריות הנתונות בחלל אין-סופי אשר באמצעותן האמין כי יגיע למשמעויות רוחניות בעלות יסוד מיסטי. הריבוע שיקף לדעתו את פני האמנות החדשה, שכן הוא מלא תחושה על אף ריקנותו, ומייצג תפיסת חלל חדשה אותה כינה "הממד הרביעי".[7]

הציור עיר על שולחן בין ארבע שמשות (ירושלים) מורכב גם הוא מצורות גיאומטריות מופשטות ושטוף באור ותחושה קוסמית. ארבע שמשות יוצאות מארבע פינות הבד וקרניהן נטוות יחד לרשת קורים המחזיקה במרכזה מעין עיר אוטופית. בדומה לציור הרבנית חיה מושקא גם כאן מוקפת "העיר" במסגרת אובאלית אלא שכעת מקורה בצורת הפאלטה של האמנית, שכמו הולידה ובראה אותה. העיר ספק מרחפת ספק נטועה על שרידי שולחן כמתנדנדת בין העולמות, בין היציבות לבין הכאוס והתהום שמסביב. זיהוי העיר כירושלים מתייחס למפת מידבא המציגה את ארץ הקודש וירושלים במרכזה ממוסגרת אף היא בתבנית אובאלית.[8] אולם בניגוד למפה המתארת את ירושלים ממבט על בצורה סכמטית ושטוחה ומציגה מבנים קונקרטיים, אצל שניידר העיר סמלית, מורכבת מצורות גיאומטריות מופשטות ונראית ממבט על תלת-ממדי עם דגש על האור האלוהי הקורן ויוצא ממנה.

בציוריה מחפשת שניידר לגעת בתכנים רוחניים אך שלא באמצעות תבניות מוכרות. הם מבטאים ניסיון לאינטרפרטציה אחרת, אישית ונשית גם יחד. ניסיון לשבור את האורתודוקסיה הדתית ולאפשר בה מקום לספק ולהתבוננות הן מהצד הן מבפנים. הדימויים עוברים טרנספורמציה, נבראים מחדש ומצביעים על תהליכים של שינוי אצל האמנית והחברה כאחד. זהו ציור ששאוב מהמסורת והדת אך יוצא מהן למסע ויזואלי עצמאי, מסע שמדבר בשפת האמנות העכשווית.

---

1. נגן הדהולה (תוף כורדי גדול) הוא יעקב עובדיה.
2. להקת המחול המיתולוגית שבע אחיות פעלה בין השנים 1991-1970 במטרה להחיות מחדש את גאוות מורשת המחול הכורדית. הלהקה, שחבריה היו ילידי כורדיסטן, הופיעה ברחבי הארץ והעולם וזכתה בתקופתה למוניטין רב.
3. ברוך שמעוני, "זהות שסועה: הרהורים של צבר מזרחי", תיאוריה וביקורת, עורך: יהודה שנהב, 28, אביב 2006, עמ' 209-215.
4. על מורכבות המונח "רב-תרבותיות" בישראל ניתן לקרוא בספר: יוסי יונה ויהודה שנהב, רב-תרבותיות מהי? על פוליטיקה של השונות בישראל, הוצאת בבל, תל אביב, 2005.
5. היהודים גרו בכפרים ובערים בכל רחבי כורדיסטן. תנאיו הגיאוגרפיים של חבל ארץ הררי זה יצרו בידוד בין הקהילות אשר נבדלו בצביון ובשפה. השפות שדיברו כללו ערבית, ארמית יהודית כורדית, כורמנג'ית ועוד.
6. באמנות הנוצרית פעמים רבות מתואר ישו יושב על כס מלכות בתוך הילת מנדורלה (Mandorla) שצורתה מוארכת כשקד.
7. נורית הדס, עיונים באמנות המאה העשרים, אורט ישראל, תל אביב, 2002, עמ' 154-158.
8. מפת מידבא היא רצפת פסיפס מהמאה השישית לספירה הנמצאת בכנסיית גאורגיוס הקדוש בעיר מידבא שבירדן. המפה נחשבת לממצא הקרטוגראפי העתיק ביותר של ארץ הקודש וירושלים בפרט.

נבט יצחק

נולדה בישראל, 1975

השכלה

2009-2007	תוכנית עמיתים, עלמא, מכללה עברית ללימודי תרבות, תל אביב
2007-2005	תוכנית לימודי המשך באמנות, בצלאל אקדמיה לאמנות ועיצוב, ירושלים
2003-2000	לימודי צילום ומדיה חדשה, מוסררה, ביה"ס לצילום, מדיה ומוסיקה חדשה ע"ש נגר
1997-1996	לימודי צילום והדמיה דיגיטלית, מכללת הדסה, ירושלים

תערוכות יחיד

2009	שמחה גדולה הלילה, מוזיאון פתח תקווה לאמנות, פתח תקווה

תערוכות קבוצתיות נבחרות

2011	התמסרות, ת(א)עשייה, הגלריה לאמנות, סדנאות האמנים, ירושלים
2010	די גאלדענע קייט (שלשלת הזהב), גלריה דביר, האנגר 2, יפו
2009	הביאנלה השנייה לאמנות עכשווית, מוזיאון הרצליה לאמנות עכשווית, הרצליה
	Power Shows 04, תערוכת אמנים צעירים ישראל-טייוואן, מוזיאון קוואנדו, טאייפה
2008	נו נונסנס, וידיאוזון 4, מוזיאון הרצליה לאמנות עכשווית, הרצליה
	Borderline/Mirrorlike, תערוכת אמנים צעירים ישראל-טייוואן, הואסן קלצ'ר פארק, טאייפה
2006	צ'קפוינט, תערוכה ופסטיבל בינלאומי לאמנות פוליטית, פראג
2005	שלוש ערים נגד החומה, בית האמנים, תל אביב/ABC ניו ריו גלרי, ניו יורק/ גלריית אל חאלה, רמאללה
2004	אמנות הארץ 3, רידינג, תל אביב

מלגות ופרסים

2010	המפעל לפרויקטים מיוחדים באמנויות, עיריית תל אביב יפו וקרן רבינוביץ'
2008	פרויקט קולנוע - קרן רבינוביץ' לאמנויות
2007-2006	מלגת הצטיינות, בצלאל אקדמיה לאמנות ועיצוב, תוכנית לימודי המשך באמנות
2006-2005	מלגת קרן התרבות אמריקה ישראל
2004	הקרן לירושלים, פרס ראשון בתחרות קולנוע ניסיוני בפסטיבל הקולנוע הבינלאומי ה-12 בירושלים
2003	פרס ראש העיר ירושלים על הצטיינות בפרויקט סיום הלימודים
2002	מלגת הצטיינות בלימודים, מוסררה ביה"ס לצילום ומדיה חדשה, בסיוע הקרן לירושלים
2001-2000	מלגת קרן התרבות אמריקה ישראל

פסטיבלים נבחרים

2010	פסטיבל הקולנוע הבינלאומי ה-23, מונפלייה
2009	פסטיבל הקולנוע הישראלי ה-9, פריז
2008	פסטיבל הקולנוע הבינלאומי ה-30, מונפלייה
2008	איי.אף, פסטיבל סרטים עצמאיים בינלאומי, איסטנבול
2005	סונוריטיס, פסטיבל בינלאומי למוזיקה ומדיה חדשה, בלפסט

אסתר שניידר

נולדה במוסקבה, 1978

השכלה

2009-2007 M.F.A. בצלאל אקדמיה לאמנות ועיצוב, ירושלים
2007-2005 בית הספר לאמנות, המדרשה, מכללת בית ברל
2005-2004 תוכנית עמיתים, עלמא, מכללה עברית ללימודי תרבות, תל אביב
2003-1999 B.Des. בצלאל אקדמיה לאמנות ועיצוב, המחלקה לתקשורת חזותית, ירושלים

תערוכות יחיד

2010 אשה נעלה נעלה, גלריה קריית האמנים החדשה, טבעון, אוצרת: יפעת בן נתן
2008 שין שין, גלריה המדרשה בתל אביב, אוצר: דורון רבינא

תערוכות קבוצתיות נבחרות

2011 התמסרות, ת(א)עשייה, הגלריה לאמנות, סדנאות האמנים, ירושלים, אוצרת: איריס מנדל
2010 אמנות על האש, גלריה Contemporary by Golconda, תל אביב, אוצרת: טלי תמיר
תוהו ובוהו שקט, גלריה עינגע, תל אביב, אוצרת: סנדרה וייל
2009 חרושת, תערוכת בוגרים M.F.A. בצלאל, תל אביב, אוצרת: שרית שפירא
2008 גויים, הגלריה החדשה, אצטדיון טדי, ירושלים, אוצר: אנדריי לב
כל הגוונים בין השחור ללבן, גלריה גילית פישר, תל אביב, אוצרת: טלי צדרבאום
צאן, גלריה בצלאל סלמה 60, תל אביב
2007 מעבר לעיקרון, גלריית אורחים, המדרשה לאמנות בית ברל, אוצר: בועז ארד
נייר, גלריה נגא, תל אביב
תערוכת בוגרים, המדרשה לאמנות, בית ברל

פרסים

2008 פרס עידוד יצירה, M.F.A., בצלאל אקדמיה לאמנות ועיצוב, ירושלים
2007 פרס הצטיינות עבור תערוכת הבוגרים במדרשה לאמנות, בית ברל
2002 פרס ע"ש מרק פלהיים עבור עיצוב טיפוגרפי ייחודי, המחלקה לתקשורת חזותית, בצלאל אקדמיה לאמנות ועיצוב, ירושלים

إرتباط مزدوج

إيريس مندل

المعرض إرتباط مزدوج يجمع ما بين أعمال الفنانتيّن نيفيت يتسحاك وإستر شنايدر واللاتي يشرن الى، كلُ بطريقتها، الى هويّات محليّة معقدّة. كل واحدة منهن تتجه نحو عالمها، الشرق والغرب، ولكنهنّ سويةً يعرضنّ واقع مأزوم من الثنائية والتصادم الثقافيّ، القوميّ والدينيّ. من الممكن النظر الى أعمالهنّ كجزء من خطاب مستمر حول التهجين الثقافيّ، والذي يشمل صحوة مجموعات ثقافية وإجتماعية مختلفة، وقد تكون الأكثرهن شهرة، هي التدفق المتجدد للإبداع الشرقيّ في الشعر، الموسيقى، الأدب، المسرح، السينما والفنون وظهور المراجع، والنشرات الدوريّة والمواقع الإلكتروينة. الإشتغال بالتراث وبالجذور يظهر في أعمال يتسحاك وشنايدر من خلال اللباس المختلف والنظرة المتيّقظة، وبينما تعترف هذه الأعمال بعدم امكانيّة عودة الماضي، فهي تعبِّر عن مشاعر مختلطة من الإنكسار، الغربة، الإشتياق والفخر. الإرتباط ما بين الفنانتيّن ليس بديهيّ وواضح من النظرة الاولى. نيفيت تنتج أعمالاً من خلال الفيديو بينما تستعمل شنايدر المواد. يتسحاك فنانة مفهوميّة تحافظ على مسافة تمكنها من الرسميّة والحيّادية، بينما تتغلغل شنايدر بشكل حسيّ في أعمالها. لكن هذا التضاد هو بالضبط ما يكمّل تجربة الفنانتيّن: التحليليّ المدروس بدقة مقابل الوجدانيّ ذو المعان الروحيّة، النقاء الشكليّ مقابل الحسيّ. هذه مواقف متناقضة تكشف نماذج من الكامل المعقد. وجهتيّ نظر تعبّر عن الواقع الآني المتغيّر بعلاقته مع التراث والجذور، الإنكسار والشعور المستمر بالإنفصام. امكانيتين تقفان على مفترق طريق وتشيران اليه.

أعمال نيفيت يتسحاك تدمج ما بين الفيديو والصوت، نيفيت تستعمل أفلام الريدي–ميد وتحررهم من جديد. أعمالها متنبهة تماماً لجودة النغمة ولطريقة دمجها المتقن بدقة مع الصورة المتحركة. الفيديو الذي يشارك في المعرض هو عبارة عن شكل مختلف لعملها "لغة للأوفياء" والتي عرضت في بيانيلة هرتسليا (2009) وهكذا ينضم الى سلسلة من اعمال سابقة مثل "هذه الليلة فرحة كبيرة" (2009) "وكونسيرت فيديو" (2005) والتي جميعها تحاول أن تستعيد ماضي الثقافة والتراث الشرقيّ. جميع الأعمال في المعرض تحاكي الثقافة الشرقيّة وتنيرها بضوء جديد يدمج ما بين الإنجذاب الى التقاليد "الشاذة" والتي تحولت الى غريبة وبين توجه موضوعيّ–رسميّ لهذه التقاليد.

العمل المشارك في هذا المعرض يقدم التراث اليهوديّ–الكرديّ من خلال إستعمال فيلم فيديو لحفلة زفاف كرديّة وعزف موسيقى كردية تقليديّة تم عزفها خصيصاً من أجل الفنانة وهي من قامت بتصويرها. تظهر على الحائط نافذتان مدورتان، مثل عينين او فتحتين للنظر الى عوالم اخرى في احدى النافذتين سنجد عازف الزورنا

(الة نفخ مصنوعة من الخشب)، زكريا الصديق، بينما تظهر في النافذة الثانية آلة الطبل في نظرة من الأعلى وتتوالى ضربات العصا عليه بالتعاقب.[1] نغمات ادوات العزف تتردد في الفضاء بحدّة، ضربات الطبل تسرّع الوتيرة واهتزازات الزورنا ترتفع وتكتسح. الشكل الدائري قد يُذكّر ببقايا العُملات النقديّة المعدنيّة القديمة والتي تؤرخ لفترة زمنيّة تاريخيّة وهكذا فالصور المتحركة في داخلها تبدو كصور فنيّة تتلو قصص منسيّة. عند اقدام العازفين، يُعرض على البساط الموجود على الأرض مقطع فيديو مُعالج مأخوذ من الأرشيف، مقطع لرقص في زفاف كرديّ من السبعينيات. يمتلأ البساط بالحياة وبحركات الراقصين المحتفلين حوله على نغمات الموسيقى. أحدثت يتسحاك تلاعبات من تزاوج وإستنساخ داخل الفيلم والتي بدورها أنتجت واجهة متلونّة ترمز الى النماذج الهندسيّة للزينة والزخرفة على البساط الشرقيّ. وبالرغم من التدخل ما زال بالامكان التعرف على جمهور الراقصين، من بينهم أعضاء في الفرقة الكرديّة للرقص "السبع أخوات"[2] والذين يظهرون بلباس تقليديّ ملوّن. وفي جلبة وعجيج الرقص الدائريّ، وانثناءات الأرجل والتصفيق، الحطات والأقمشة المتناثرة من المكان أن نتبين علم إسرائيل مرفوع الى الأعلى. الأعلام المرفوعة خلال الإحتفالات العائليّة والخاصة تعبّر، أكثر من أي شيء اخر، عن الهويّة المصدوعة للمهاجرين اليهود من كردستان والذين أرادوا من جهة ان يحافظوا على وان يعبروا عن ولائهم للتقليد والتراث الثقافيّ الذين خرجوا منه ولكن من جهة اخرى فرض عليهم واجب برهان إنتمائهم للوطن الجديد – إسرائيل. كما كينونة مزدوجة تقيم في داخلها حوار قسريّ ودون فائدة ترفض إهمال جميع مركبّاتها.

في مقاله «هوية مصدوعة: أفكار حول يهوديّ اسرائيليّ شرقيّ» يصّف باروخ شمعوني ذات الهويّة الكرديّة–الإسرائيليّة كهويّة مصدوعة وهجينة "... يتحاكى في داخلي هذان التاريخان، ومع هذا يبقى الجزء الكردي الخَجِل مستتر...".[3] حسب إدعائه فانه وبالرغم من الجهود المبذولة من قبل المؤسّسة لخلق بوتقة[4] موحدّة ومركزيّة، فإن فشخصيّة "الآخر" تطفق وتظهر، ذات الآخر الذين أرادوا ان يتم هضمه وإستيعابه في داخل الجماعة، تظهر من أجل أن تصرخ بصوتها ويتم قبولها. بشكل او بآخر تتكوّن التشققات في قلب ذات المؤسّسة الذي يضطرها لفحص نفسها من جديد والتعامل مع إرادة أطراف متعددة لوجود تعدديّة–ثقافيّة وتعدد للهويات في المجتمع.[5]

طوال كل سنواتها كأقلية وحتى هجرتها الى اسرائيل عام 1950–1951 حافظت الجماعة الكردية بورع شديد على ميّزاتها وعلى لغاتها، والتي تُعد الآرميّة الحديثة إحداها وتتواجد اليوم على شفا الإنقراض.[6] كمشاهدة من بعيد للماض القريب–البعيد للجماعة هذه تحاول يتسحاك أن تظهر ذات الهويّة الضائعة والمرفوضة وترصد مصادرها المُنكرة. وتيرة الموسيقى، الرقص، الألوان، اللباس والشخصيات – تمتزج جميعها لطاقم متكامل وغنيّ. هذه المرة ترفض الموسيقى ان تصمت ويرفض الرقص أن ينقطع.

الى جانب عرض التقليد والتراث الكرديّ تودّ الفنانة ان تُباعد ما بين هذا التراث وسياقه الفولكلوري الطبيعيّ وتسعى الى تجربة من نوع آخر. يتسحاك تعالج المواد وبحركة فنيّة–رسميّة تفككها الى عوامل لتلغي بهذا غطائهم المعروف. وجهة النظر الجديدة تمنح البعد اللازم وتسنح للتعامل مع الموسيقى الشعبيةّ كأسلوب فني بحد ذاته. فتأخذ أنغام الزورنا استقلالية وثقل بعيدا عن كونها مرافقة للاحتفال. فتتحول هكذا الى موسيقى متطرّفة– مقصورة على فئة معيّنة، موسيقى للمهمشين– قاسيّة وخاصة في آن.

لوحات إستر شنايدر مكتظة بالألوان والشخصيات الدراماتيكية والغامضة. تعرّض هذه الرسومات عالم غنيّ وغريب من الرموز المدفونة والشيفرات والتي تظهر بشكل تدريجيّ ككتابة أحجيّة. كهنة مشهورون مزركشين باللحى والقلنسوات، كُتب، عيون مغرية، شمعات مضاءة، شعر متموج– هذه واشياء اخرى تسكن لوحات شنايدر المتنوعة المغمورة بالفكاهة وبالحساسيّة المقلقة. تحاول الفنانة بواسطة المواد وعمليّة الرسم أن تلمس عالم الروح والمقدس، وأن تعطي تأويل معاصر للتراث اليهوديّ، كجسر بين الماض والحاضر.

في اللوحة الكاهنة حايا موشكا تظهر شخصية أنثوية تمزج وتخلط بواسطة أدوات على مقربة منها. كما في اللوحات الفنيّة للأشخاص يأطر وجه الكاهنة بأهليلج والذي يذّكر بالهالة الرائجة في الفنّ المسيحيّ.[7] الشخصيّة دراماتيكيّة وجديّة وتبدو ككهانة في خضم أدائها لإحدى الطقوس وتبدو الأدوات الجاهزة من حولها كجزء من جسدها والتي تشبه هالة كونيّة لأجسام سماويّة. تضع على رأسها قلنسوة كبيرة مُشّعة، رمزا لثقل مهمتها وقدراتها الروحانيّة. الشخصيّة المرسومة بملامح شرقيّة، منقولة عن صورة حقيقيّة لحايا موشكا، زوجة الحاخام ملوففيتش، وبفعل الرسم فقدت هويتها وأسقطت شخصيتها الأصليّة من أجل روحانيّة اخرى من فولكلور وألغاز.

تعود الشخصية الأنثوية ايضا في لوحة كبيرة الحجم نساء مع أدوات (بيرل ونتعلي) حيث يكرّس جزئها السفليّ لوصف فتاتين حتى خط الصدر بينما يصف جزءها الأعلى أشكال هندسيّة موضوعة على رؤوسهن كقبعات. من الشخصية التي تقع على اليسار ينتصب عامود يُذكّر بشكله التمثال الشهير "العامود اللا–نهائي" (1937) للفنان الروماني كونسطانطين برنكوزي. التمثال والذي يصل الى طول 33 متر والمصنوع من وحدات هويّة متكررة ترمز الى الشغف لتحرير الروح من سلاسل الجسد والى الروحانيات. تعدد الأشكال الهندسيّة، اذا ما كان في الخلفية او على رؤوسهن، هو بتأثير الطلائعيّة (الأفان–جارت) الروسيّة من بدايات القرن السابق والذي ينسب الى الأشكال الهندسيّة معنىً روحانيّ ومتصوف. شنايدر تتخلى عن تمثيل الأرجل والأرضيّة لتأكد على الميل في الأعلى كسعي للروحانية او للتطور والإنجاز.

أعمال أخرى في المعرض تخرج عن اللغة الفنيّة الإعتيادية لشنايدر وتتجه نحو الإشتغال بأشكال تجريدية مثقلّة بالمعاني. على سبيل المثال في اللوحة حجر الشرب نلحظ مكعب بداخل مكعب آخر ومن حولها صليّة ناريّة من الأحمر والذهبيّ، تُحرك فينا شعور قويّ بثلاثيّة الأبعاد، كما وكأن بئر عميقة او هاوية إنشقت داخل الصورة المستوية. المكعب الصغير يحاول إيجاد مكانه فيما يتعلق بالهاوية والانشقاق الحادثين. شكلها يذكر بالمذبح، قد يكون حجر الكعبة او حجر الشرب والتي تمثل بالتقليد اليهودي مركز العالم وبدايته. كما اسمها، يتصل العمل الفنيّ بهوية حجر الشرب في اليهودية لتأكد على المكان الأول الذي خُلِقَ ووُجِدَ، وهو الأقرب الى أبواب السماء وفي نفس الوقت يُشكل بداية للعوالم السفلى. من الممكن أن يوحي الحجر في سياق الإبداع لبداية الأبداع الفنيّ، سيرورة إنتاج العمل الفنيّ، ومن الممكن قرائته كترجمة لمصطلح "سبب الخلاف"[8]، ولتفسيره بطرق مختلفة من الذهول الذي يشمل إهتزاز وإنكسار، عدم الملائمة والتكوين من جديد. هل تشير الرسمة الى أحداث وتغييرات؟ الى شقوق مصدوعة؟ فجوة ما بين التقليد والحقيقة؟ او الوقوف على طرف الهاوية والتنبأ بالنهاية؟ العمل مفعم بالطاقة والحضور المهيمن لشكل المربع يرتبط برؤية الفنان كاسمير مالفيتش للمربع كبداية لكل شيء، رمز عالميّ سامي ونافذة في الكون مرئية بالعين المجردة. حركة الفن التشكيليّ التفوقيّة او

السوبرماتيّة والتي أسسّها مالفيتش سعت من اجل تركيبات فنية نقيّة مبنيّة على أشكال هندسيّة موجودة في الفضاء اللا–نهائيّ والتي من خلالها آمن الفنان ان باستطاعته الوصول الى معانٍ روحانيّة ذات أسس خفيّة. المربع حسب وجهة نظره هو إنعكاس للفن الحديث، بحيث انه مليئ بالحس بالرغم من فراغه، ويمثل إدارك جديد للفضاء أطلق عليه إسم "البعد الرابع".[9]

اللوحة مدينة على طاولة بين أربعة نوافذ (القدس) مركبّة هي كذلك من أشكال هندسيّة تجريديّة مليئة بالضوء والشعور الكونيّ. أربع واجهات من النوافذ تخرج من أربع زوايا القماش وتغزل أشعتهن سوياً لتصبح شبكة عنكبوتية تحمل في مركزها مدينة مثاليّة. بشكل مشابه للوحة الكاهنة حايا موشكا هنا أيضا تطوّق المدينة هالة ساطعة ولكن هذه المرة مصدرها طلاء الفنانة وكأنها صنعتها وخلقتها بنفسها. من غير الواضح اذا ما كانت المدينة متأرجحة او مزروعة على بقايا طاولة تتمايل بين عوالم، بين الاستقرار وبين الفوضى العارمة والهاوية من حولها. تمييز المدينة في الوسط لتكون القدس يعود الى خارطة مادبا والتي تصف الأرض المقدسة والقدس في مركزها مأطرة هي ايضا بهالة.[10] ولكن بعكس الخارطة المذكورة والتي تعرض القدس بصورة فوقيّة وبشكل تخطيطيّ وسطحيّ وتعرض مبانٍ معينة، فإنه في لوحة شنايدر تبدو المدينة رمزيّة، مركبّة من أشكال هندسيّة تجريديّة ومن الممكن رؤيتها بشكل ثلاثي الابعاد مع التشديد على الضوء الالاهيّ المشع منها.

تود شنايدر في رسماتها الوصول الى المعاني الروحانية ولكن ليس بواسطة نماذج معروفة. رسماتها تعبر عن محاولة لتأويل مختلف، خاص ونسائي في آن. محاولة لصدع التعصب الديني وإيجاد حيز للشك والتمعن من الجانب ومن الداخل ايضا. الشخصيات تمر عملية تحويل، يتم خلقها من جديد لتشير الى عمليات من التغيير عند الفنانة والمجتمع سويا. إنها لوحات مستوحاة من التراث والدين ولكنها تخرج عنها لرحلة بصرية مستقلة، رحلة تحاكي لغة الفنون المعاصرة.

---

١. عازف الدهولا (طبل كردي كبير) هو يعقوب عوفاديا.
٢. فرقة الرقص الأسطورية "السبع أخوات" عملت ما بين السنوات 1991–1970 بهدف إحياء تراث الرقص الكردي بفخر. الفرقة، المكوّنة من أشخاص ولدوا في كردستان، عرضت في أنحاء البلاد والعالم وحصدت حينها شهرة كبيرة.
٣. باروخ شمعوني، "هوية مصدوعة: أفكار حول يهوديّ اسرائيليّ شرقيّ"، نظرية ونقد، محرر: يهودا شنهاف، 28، ربيع 2006، صفحة 215–209.
٤. البوتقة هي ترجمة حرفية، للمصطلح الإسرائيلي "–كور هيتوخ" والذي يعني صهر جميع الهويّات المختلفة للمهاجرين الجدد الى إسرائيل في هويّة إسرائيلية موحدة. أثبتت السنين، كما إدعى علماء إجتماع إسرائيليون عدة، أن هذه البوتقة او الهويّة الإسرائيلية المدعّاة، ما هي إلاّ الهويّة الأشكنازية أي هويّة اليهود المهاجرين من شمال أوروبا تحديداً. (ملاحظة المترجمة)
٥. للتوسّع في مصطلح "التعدديّة الثقافيّة" في إسرائيل أنظر كتاب: يوسي يونا ويهودا شنهاف، التعددية الثقافيّة، ما هي؟ حول سياسة الإختلاف في إسرائيل، دار نشر بابل، تل ابيب، 2005.
٦. سكن اليهود في قرى ومدن مختلفة في أنحاء كردستان. الشروط الجغرافية لهذا البلد أدت الى تباعد وإنعزال ما بين المجموعات وإختلاف في لغتهم ومميزاتهم. اللغات التي تحدثوها شملت العربية، الآرمية، اليهودية، الكرديّة، كرومنجادية ولغات اخرى.
٧. في الفنّ المسيحيّ، يتم أحياناً عرض المسيح جالس على عرشه داخل هالة مشعّة من القداسة لها شكل مطاول يمتد كحبة الجوز.
٨. مصطلح "سبب الخلاف" في ترجمته الحرفية من اللغة العبرية، هو «حجر الخلاف» ومن هنا المحاكاة المقصودة مع العمل الفني حجر الشرب (ملاحظة المترجمة)
٩. نوريت هداس، دراسات في فنون القرن العشرين، دار نشر أورط إسرائيل، تل ابيب 2002، صفحة 158–154.
١٠. خارطة مادبا هي عبارة عن أرضية من الفسيفساء من القرن السادس الميلادي والمتواجدة في كنيسة جاوريجيوس القديس في مدينة مادبا عمان. تعد الخارطة من أقدم الاكتشافات الخرائطيّة القديمة للبلاد المقدسة والقدس بشكل خاص.

إستر شنايدر

وُلِدَت في موسكو, 1978

الثقافة والتعليم

M.F.A. بيتسلإيل للفنون والتصميم، القدس	2009-2007
المدرسة للفنون، همدرشا، كلية بيت بيرل	2007-2005
برنامج الزمالة، عَلما، كليّة عبريّة للدراسات الثقافية، تل ابيب	2005-2004
B.Des. بيتسلإيل للفنون والتصميم، قسم الإعلام المرئي، القدس	2003-1999

معارض فرديّة

امرأة شامخة شامخة شامخة، صالة عرض كريات الفنانين الجديدة، طبعون، أمينة المعرض: يفعات بن	2010
شين شين، صالة عرض همدرشا في تل ابيب، أمين المعرض: دورون رفينا	2008

معارض جماعيّة مختارة

إرتباط مزدوج، متّسع للفنون، الجاليريا للفنون، ورشات العمل للفنانيّن، القدس، أمينة المعرض: إيريس مندل	2011
فن على النار، صالة عرض Contemporary by Golconda، تل ابيب، أمينة المعرض: تالي تمير	2010
فوضى صامتة، صالة عرض عينجع، تل ابيب، أمينة المعرض: ساندرا فيل	
صناعة، صالة عرض خريجي برنامج .M.F.A بيتسلإيل، أمينة المعرض: سريت شبيرا	2009
الغير يهود، صالة عرض، مدرج تدي، القدس، أمين المعرض: اندريه	2008
كل التلوّن ما بين الأبيض والأسود، صالة عرض جيليت فيشر، أمينة المعرض تالي تسيدرباوم	
قطيع، صالة عرض بيتسلإيل سلمة 60، تل ابيب	
الإنتقال الى الجوهر، صالة عرض الزوار، همدرشا للفنون بيت بيرل، أمين المعرض: بوعز أراد	2007
ورق، صالة عرض نوغا، تل ابيب	
معرض خريجين، همدرشا للفنون، بيت بيرل	

جوائز

جائزة لتشجيع الإبداع، .M.F.A، أكاديمية بيتسلإيل للفنون والتصميم، القدس	2008
جائزة التفوق عن معرض الخريجين همدرشا للفنون، بيت	2007
جائزة على اسم مارك فلهايم على تصميم طوبوغرافي فريد من نوعه، قسم الإعلام المرئي، أكاديمية بيتسلإيل للفنون والتصميم، القدس	2002

نيفيت يتسحاك

وُلِدَت في إسرائيل, 1975

الثقافة والتعليم

2009-2007 برنامج الزمالة، عَلما، كليّة عبريّة للدراسات الثقافية، تل ابيب
2007-2005 برنامج إستكمالي في الفنون، بيتسلإيل للفنون والتصميم، القدس
2003-2000 دراسة التصوير ووسائل الاعلام الحديثة، مصرارة، المدرسة للتصوير، إعلام وموسيقى حديثة على إسم نجاّر.
1997-1996 دراسة التصوير والمحاكاة الديجتاليّة، كليّة هداسا، القدس

معارض فرديّة

2009 فرحة كبيرة الليلة، متحف بيتح-تكفا للفنون، بيتح-تكفا

معارض جماعيّة مختارة

2011 إرتباط مزدوج، متّسع للفنون، الجاليريا للفنون، ورشات العمل للفنانيّن، القدس
2010 دي جلدعنع كيت (سلسلة الذهب)، جاليريا دفير، هانجر 2، يافا
2009 البيانيلة الثانية للفنون المعاصرة، متحف هرتسليا للفنون المعاصرة، هرتسليا
Power Shows 04, معرض فنانن شباب إسرائيل-تايوان، متحف كفاندو، تايوان
2008 حقاً نون سينس، فيديوزون 4، متحف هرتسليا للفنون المعاصرة، هرتسليا
Borderline/Mirrorlike, معرض فنانون شباب إسرائيل-تايوان، هوسان كلتشر بارك، تايوان
2006 تشيك بوينت، معرض ومهرجان عالمي للفنون السياسية، براج
2005 ثلاثة مدن ضد الجدار، بيت الفنانون، تل ابيب /ABC معرض نيو-ريو، نيويورك/ معرض الخالة، رام الله
2004 فنون البلاد 3، ريدينج، تل ابيب

منح وجوائز

2010 المصنع للمشاريع الفنيّة الخاصة، بلدية تل ابيب وصندوق ربينوفيتش
2008 مشروع السينما - صندوق ربينوفيتش للفنون
2007-2006 منحة تفوق، بيتسلإيل للفنون والتصميم، برنامج إستكمالي في الفنون
2006-2005 منحة صندوق الثقافة أمريكا إسرائيل
2004 صندوق القدس، الجائزة الاولى في مسابقة السينما التجريبيّة في مهرجان السينما العالمي ال12 في القدس
2003 جائزة رئيس بلدية القدس للتفوق في مشروع إنهاء التعليم
2002 منحة تفوق في التعليم، مصرارة مصرارة، المدرسة للتصوير والإعلام الحديث، بدعم من صندوق القدس
2001-2000 منحة صندوق الثقافة أمريكا إسرائيل

مهرجانات مختارة

2010 مهرجان السينما العالمية ال-23 ، مونبيلييه
2009 مهرجان السينما الإسرائيلي التاسع، باريس
2008 مهرجان السينما العالمي ال- 03، مونبيلييه
2008 آي.اف، مهرجان الافلام المستقلة العالمي، إسطنبول
2005 سونوريتي، المهرجان الدولي للموسيقى والاعلام الحديث، بلفاست

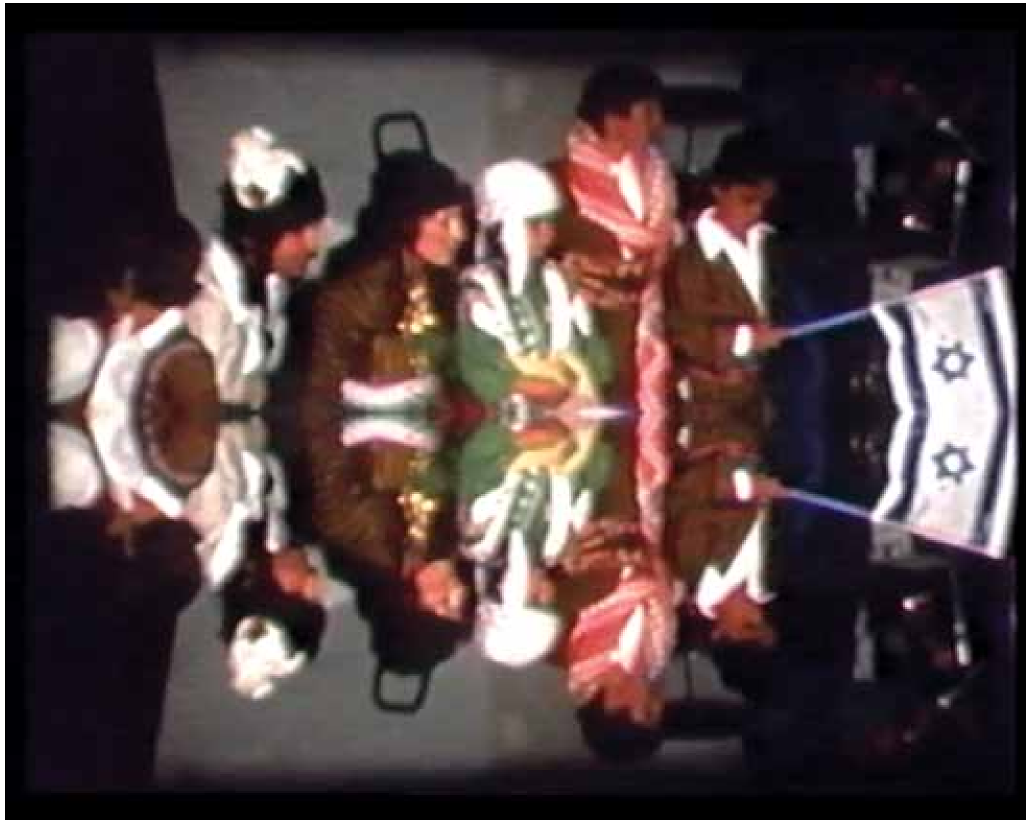

נבט יצחק, פריים מתוך מיצב הווידיאו שפה לנאמנים II, 2011
نيفيت يتسحاك، صورة من الفيديو لغة للأوفياء II، 2011
Nevet Yitzhak, frame from the video installation A Language for the Faithful II, 2011

נבט יצחק, פריים מתוך מיצב הווידיאו שפה לנאמנים II, 2011
نيفيت يتسحاك، صورة من الفيديو لغة للأوفياء II، 2011
Nevet Yitzhak, frame from the video installation A Language for the Faithful II, 2011

נבט יצחק, פריים מתוך מיצב הווידיאו שפה לנאמנים II, 2011
نيفيت يتسحاك، صورة من الفيديو لغة للأوفياء II، 2011
Nevet Yitzhak, frame from the video installation A Language for the Faithful II, 2011

אסתר שניידר, הרבנית חיה מושקא, 2010, אקריליק על בד, 120X100 ס"מ
إستر شنايدر، الكاهنة حايا موشكا، 2010، ألوان مائية على قماش، 120X100 سم
Ester Schneider, Rebbetzin Chaya Mushka, 2010, acrylic on canvas, 120X100 cm

נבט יצחק, פריים מתוך מיצב הווידיאו שפה לנאמנים II, 2011
نيفيت يتسحاك، صورة من الفيديو لغة للأوفياء II، 2011
Nevet Yitzhak, frame from the video installation A Language for the Faithful II, 2011

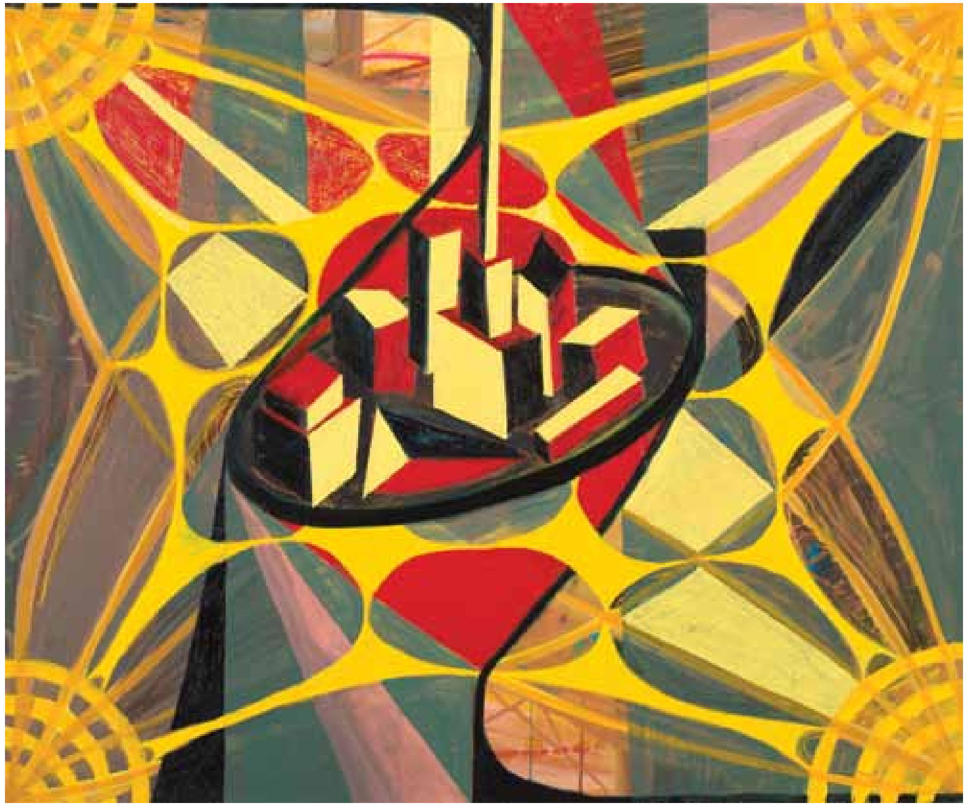

אסתר שניידר, אבן השתייה, 2010, אקריליק ושמן על בד, 82X95 ס"מ
إستر شنايدر، حجر الشرب، 2010، ألوان مائية على قماش، 82X95 سم
Ester Schneider, Foundation Stone, 2010, acrylic and oil on canvas, 82X95 cm

אסתר שניידר, עיר על שולחן בין ארבע שמשות (ירושלים), 2010, אקריליק ושמן על בד, 100X120 ס"מ
إستر شنايدر، مدينة على طاولة بين أربعة نوافذ (القدس)، 2010، ألوان مائية على قماش، 100X120 سم
Ester Schneider, City on a Table between Four Suns (Jerusalem), 2010, acrylic and oil on canvas, 100X120 cm

אסתר שניידר, נשים עם כלים (פרל ונטעלי), 2011, אקריליק ושמן על בד, 140X187 ס"מ
إستر شنايدر، نساء مع أدوات (بيرل ونتعلي)، 2011، ألوان مائية على قماش، 140X187 سم
Ester Schneider, Women with Instruments (Pearl and Natalie), 2011, acrylic and oil on canvas, 140X187 cm

אסתר שניידר, בסטודיו, 2011, אקריליק ושמן על בד, 70X90 ס"מ
إستر شنايدر، في الأستوديو، 2011، ألوان مائية على قماش، 70X90 سم
Ester Schneider, In the Studio, 2011, acrylic and oil on canvas, 70X90 cm

נבט יצחק, פריים מתוך מיצב הווידיאו שפה לנאמנים II, 2011
نيفيت يتسحاك، صورة من الفيديو لغة للأوفياء II، 2011
Nevet Yitzhak, frame from the video installation A Language for the Faithful II, 2011

אסתר שניידר, רוח עם עלה על האף, 2010, אקריליק על בד, 90X70 ס"מ
إستر شنايدر، روح مع ورقة على الأنف، 2010، ألوان مائية على قماش، 90X70 سم
Ester Schneider, Spirit with a Leaf on a Nose, 2010, acrylic on canvas, 90X70 cm

Nevet Yitzhak

Born in Israel, 1975

Education

2007-2009	Associates program, ALMA, Home for Hebrew Culture, Tel Aviv
2005-2007	Advanced studies program, Bezalel Academy of Art and Design, Jerusalem
2000-2003	New Media department, Musrara School of Photography and New Media, Jerusalem
1996-1997	Photography Communications department, Hadassah College, Jerusalem

Solo Exhibitions

2009	A Great Joy Tonight, Petach Tikva Museum of Art, Petach Tikva

Group Exhibitions

2011	Dual Attachment, Art Cube, The Artists' Studios Gallery, Jerusalem
2010	Di Goldene Keyt, Dvir gallery, Hangar 2, Jaffa
2009	The 2nd Herzliya Biennial, Herzliya Museum for Contemporary Art, Herzliya
2009	Power Shows 04, Taiwan-Israel young artists exchange exhibition, Kuandu Museum, Taipei
2008	No Nonsense, Videozone 4, Herzliya Museum for Contemporary Art, Herzliya
2008	Borderline/Mirrorlike, Taiwan-Israel young artists exchange exhibition, Huashan Culture Park, Taipei
2006	Czechpoint, international exhibition and festival of political art, Prague
2005	Three Cities Against The Wall, TLV Artists House/ ABC No Rio Gallery, NYC/ Al-Hallaj Gallery, Ramalla
2004	Omanut Ha'aretz # 3, Reding power plant, Tel Aviv

Scholarships and Awards

2010	Yehoshua Rabinovich Foundation for the Arts, Art project
2008	Yehoshua Rabinovich Foundation for the Arts, Cinema Project
2006-2007	Academic excellence scholarship, Bezalel Academy of Arts and Design, Jerusalem
2006-2005	America-Israel Cultural Fund scholarship
2004	First Prize in the Experimental Films Competition at the 21st International Film Festival, Jerusalem
2003	Mayor of Jerusalem Award for Excellence in art studies
2002	Academic excellence scholarship, Musrara School of Photography and New Media
2000-2001	America-Israel Cultural Fund scholarship

Festivals And Art Events

2010	32th Mediterranean Film Festival of Montpellier, Montpellier
2009	Isratim, the 9th Israeli Film Festival in Paris
2008	30th Mediterranean Film Festival of Montpellier, Montpellier
2008	IF, Istanbul AFM International Independent Films Festival, Istanbul
2005	Sonorities, International Music and New Media Festival, Belfast

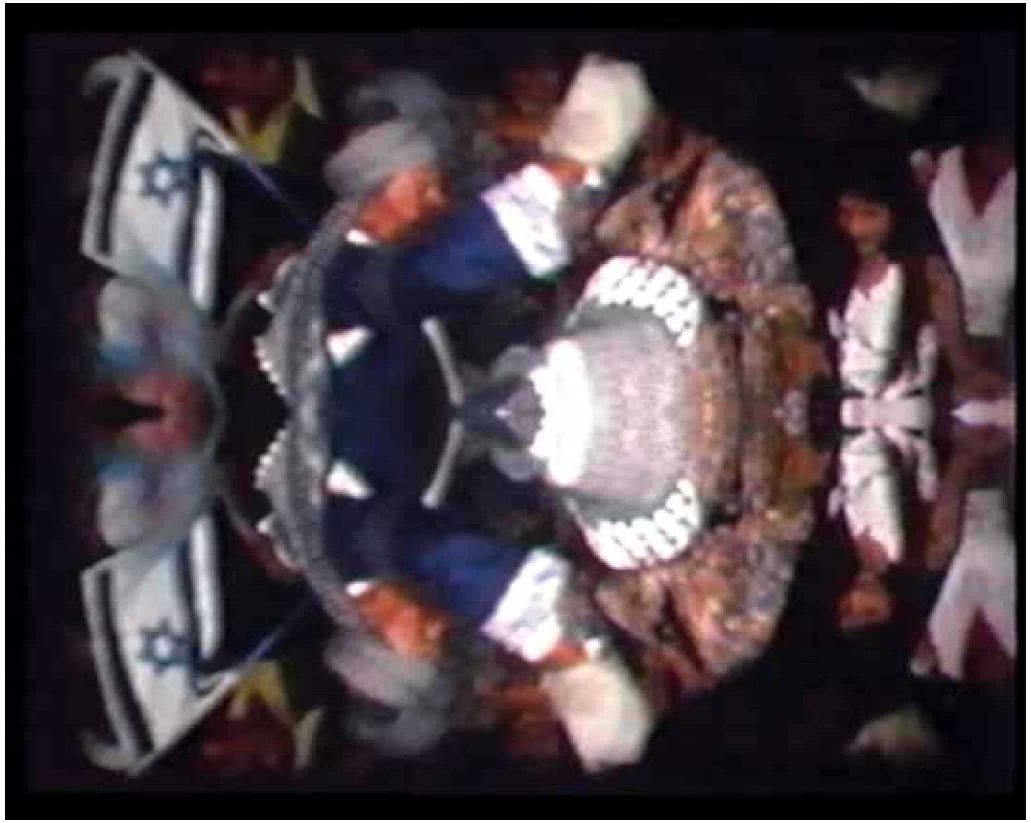

נבט יצחק, פריים מתוך מיצב הווידיאו שפה לנאמנים II, 2011

نيفيت يتسحاك، صورة من الفيديو لغة للأوفياء II، 2011

Nevet Yitzhak, frame from the video installation A Language for the Faithful II, 2011

and seen from a three-dimensional bird's eye view, with an emphasis on the divine light emanating and radiating from it.

In her paintings Schneider seeks to touch upon spiritual subjects, without using familiar formulae. They express a quest for a different interpretation, which is both personal and feminine. An effort to break the religious orthodoxy and allow in it room for doubt and for observation, both from the outside and from the inside. The images are transformed, recreated and point to processes of change, of both the artist and society alike. This is painting drawn from tradition and religion, only to depart from them on an independent visual journey, a journey speaking the language of contemporary art.

---

1. Mizrahi Jews or Mizrahim (literally "of the East") are Jews descended from the Jewish communities of the Middle East, North Africa and the Caucasus. *(t.n)*
2. The davul (large Kurdish drum) player is Yaakov Ovadia.
3. The mythological dance group Seven Sisters was active between the years 1970-1991 with the aim of restoring the pride of Kurdish dance heritage. The band, whose members were born in Kurdistan, was held in high esteem and preformed throughout Israel and the world.
4. Baruch Shimoni, "Dislocated Identity: Reflections of a Mizrahi-Sabra", Teoria Ubikoret, ed: Yhuda Shenhav, 28, Spring 2006, 209-215.
5. For further information on the complexity of the term "multiculturalism" in Israel, see: Yossi Yonah and Yehouda Shenhav, What is Multiculturalism? On the Politics of Identity in Israel, Bavel, Tel Aviv, 2005.
6. The Jews lived in villages and towns all across Kurdistan. The geographic conditions of that mountainous region created isolation of the communities that differed in character and in language. The languages they spoke included Arabic, Kurdish Jewish Aramaic, Kurmanji and more.
7. In many representations Jesus is depicted sitting on the throne surrounded by an almond shaped mandorla aureola.
8. Nurit Hadas, Perusing the 20th Century Art, Ort Israel Publishing, Tel Aviv, 2002, 154-158.
9. Madaba Map is a mosaic floor of the 6th century, located at Saint George church in the city of Madaba, Jordan. The map is considered the oldest cartographic finding of the Holy Land, particularly Jerusalem.

Ester Schneider

Born in Moscow, 1978

Education

2007-2009	M.F.A. Bezalel Academy of Arts and Design, Jerusalem
2005-2007	The School of Art - Hamidrasha, Beit Berl Academic College
2004-2005	Associates program, ALMA, Home for Hebrew Culture, Tel Aviv
1999-2003	B.Des. Graphic Design, Bezalel Academy of Arts and Design, Jerusalem

Solo Exhibitions

2010	A Lofty Lady Put Her Shoe On, New Artists Gallery, Kiryat Tivon, curator: Yfat Ben-Natan
2008	Sheen Seen, Hamidrasha Gallery in Tel Aviv, curator: Doron Rabina

Selected Group Exhibitions

2011	Dual Attachment, Art Cube, The Artists' Studios Gallery, Jerusalem, curator: Iris Mendel
2010	Art on Fire, Contemporary by Golconda Gallery, Tel Aviv, curator: Tali Tamir
	Silent Mess, Inga Gallery, Tel Aviv, curator: Sandra Weil
2009	Factory, M.F.A. graduate exhibition, curator: Sarit Shapira
2008	Goyim, The New Gallery, Teddy Stadium, Jerusalem, curator: Andrey Lev
	All the Shades between Black and White, Gilit Fisher Gallery, curator: Tali Cederbaum
	Flock, TLV — Glasgow joint exhibition, Bezalel Gallery on Salame, Tel Aviv
2007	Beyond Principal, guests' gallery, The School of Art - Hamidrasha, Beit Berl, curator: Boaz Arad
	Paper, Noga Gallery, Tel Aviv
	Graduate exhibition, The School of Art — Hamidrasha, Beit Berl Academic College

Awards and Scholarships

2008	Artistic practice support award, M.F.A., Bezalel Academy of Arts and Design, Jerusalem
2007	Excellence and achievement award, The School of Art - Hamidrasha, Beit Berl Academic College
2002	Mark Felheim award for unique typographic design, Bezalel Academy of Arts and Design, Jerusalem

contemporary interpretation, like a bridge connecting the past and the present.

The painting Rebbetzin Chaya Mushka features a feminine figure stirring vessels surrounding her. Like a portrait painting, her face is framed by an oval shape reminiscent of a mandorla-shaped aureola, prevalent in Christian art.[7] The figure is dramatic and solemn, and looks like a priestess performing a ritualistic ceremony, while the vessels set before her, becoming a part of her body, look like a cosmic alignment of celestial bodies. On her head lies a large hat radiating sparks of light, an allusion to the heavy burden she carries and to her spiritual abilities. The figure painted with oriental characteristics is based on a photograph of the Rebbetzin Chaya Mushka, wife of the Lubavitcher Rebbe, who had lost her identity in the painting process and shed her original identity in favor of a different spirituality, one of folklore and mysticism.

The feminine figure reappears in the large scale painting Women With Instruments (Pearl and Natalie), whose bottom half depicts two young women from their waist up, whereas the upper half is devoted to the depiction of geometric shapes, placed on top of the women's heads, like hats. From the figure on the left rises a column whose shape is suggestive of the famous sculpture The Endless Column (1937) by Romanian artist Constantine Brancusi. The 33-meters high sculpture, made of identical repetitive modules, symbolizes the aspiration for the spiritual and liberation of the spirit from the shackles of the body. The myriad of geometric shapes, both in the background and on top of the heads, is influenced by Russian avant-garde of the early 20th century, which attributed the shapes with spiritual and mystical meaning. Schneider forgoes the representation of legs and ground, emphasizing the inclination upwards, as a search for spirituality, or perhaps for progress and ambition.

Several works in the exhibition diverge from Schneider's familiar language and engage with an abstract image charged with meanings. The painting Foundation Stone, for example, features a cube within a cube surrounded by a sputter of red and gold sparks. There is a strong sense of three-dimensionality, as though a deep hole or chasm were opened in the flat painting. The small stone-like cube attempts to find its place in relation to the chasm and the enduring crisis. It brings to mind an altar, perhaps the Ca'aba Stone or the Foundation Stone, which signifies the origin and centre of the world in Judaism. The work's title links it to the Jewish Foundation Stone, stressing the idea of the first place created and formed, which is the closest to the gates of heaven and at the same time forms the entrance to hell and the underworlds. It is possible that the stone in the work hints at the genesis of the artistic creation, the process of the formation of the artwork, perhaps it can be read as a translation of the Hebrew expression "stone of contention", and interpreted as diverse manifestations of tremor generating motion and fracture, dissonance or re-formation. Does the painting indicate an occurrence and change? Fractures split open? A rift between tradition and reality? Or does it point to the experience of standing on the brink and an apocalyptic prophecy? The work is charged with energy, and the dominance of the square is linked to Kazimir Malevich, who considered the square to be the origin of everything, a superior universal symbol and a window in the perceived universe. Malevich's Supermatism searched for pure compositions based on geometric shapes existing in an infinite space, through which he believed he will reach spiritual meanings of a mystical nature. According to him, the square is the manifestation of the new art, since it is full of emotion despite its emptiness, representing a new perception of space, which he termed "the fourth dimension".[8]

The painting City on a Table between Four Suns (Jerusalem) is also comprised of abstract geometric shapes and imbued with light and cosmic sensation. Four suns emanate from the four corners of the canvas, their rays intertwined into a web holding at its centre a utopian city of sorts. Similarly to the painting Rebbetzin Chaya Mushka, here too the "city" is surrounded by an oval frame, only in this case it originated in the shape of the artist's palette, as though the latter gave birth to the city. The city seems to be floating above, while at the same time still rooted in the remnants of a table, oscillating between the two worlds — one of stability and one of surrounding chaos and chasm. The identification of the city as Jerusalem relates to the Madaba Map, representing the Holy Land and Jerusalem at its centre, also framed by an oval shape.[9] In contrast to the map which depicts Jerusalem from a bird's eye view in a schematic and flat manner and which features concrete structures, Schneider's city is symbolic, comprised of abstract geometric shapes,

The video installation at the exhibition is in fact a version continuing her work A Language for the Faithful, exhibited at the Herzliya Biennial (2009), which itself joins a procession of previous works such as A Great Joy Tonight (2009) and Video Concert (2005). All these works wish to address Mizrahi culture and show it in a new light, incorporating an attraction to the "exotic" tradition that had become alienated with an objective-formal view of that tradition.

The work featured in this exhibition portrays the Kurdish-Jewish heritage using video footage of a Kurdish wedding and traditional Kurdish music, performed especially for the artist and filmed by her. Two round windows appear on the wall, like a couple of eyes or peepholes to other worlds. In one window appears the zurna player (a wooden wind instrument), Tzadik Zecharia, and in the other we see a davul drum from a bird's eye view, while the drum stick hits it sporadically.[2] The sounds of the traditional instruments reverberate intensely throughout the space, as the beats of the drum become faster and the zurna's trills sweep the listeners away. The round format brings to mind ancient coins recording an historical era, the images moving inside them resemble portraits relaying a forgotten story. At the feet of the players lies a carpet on which an archival video footage of dancers at a 1970s Kurdish wedding is projected. The carpet becomes alive with the movement of the dancers circling it to the sounds of the music. Yitzhak manipulated the film, creating doublings that take a kaleidoscopic appearance, as if they were a geometric ornamental pattern of an Eastern carpet. Despite the intervention, one can still make out the throng of dancers, including members of the Kurdish dance group Seven Sisters in colorful traditional costumes.[3] In the commotion of the circle of dancers, amidst all the stomping, clapping, kaffiyehs and blowing cloths, raised Israeli flags come into view. These national flags flown during a private family celebration perhaps express more than anything the split identity of immigrants from Kurdistan, who on the one hand wished to maintain and express their loyalty to their tradition and cultural heritage, yet on the other hand were saddled with the burden of proof of belonging to the new homeland. Like a double entity holding an imposed dialogue, in vain reluctant to let go of its components.

In his article Dislocated Identity: Reflections of a Mizrahi-Sabra, Baruch Shimoni describes that same Kurshish-Israeli identity as a split hybrid identity: "…these two histories reverberate within me, and yet the ashamed Kurdish side keeps hiding from view…"[4] He maintains that despite the state's effort to create a homogenous central melting pot, the figure of "the other", asked to immerse itself and blend into the collective, emerges as a result of the desire to make its voice heard and gain recognition. Either way, cracks begin to form in the system, which is forced to reexamine itself and face the demand of various circles for multiculturalism and multiple identities in society.[5]

Throughout its years as a minority in exile up to the big immigration wave to Israel in 1950-1951, the community religiously maintained its character and languages, one of which is the new Aramaic, currently on the verge of extinction.[6] As an outside observer of the not-so-distant past of the community, Yitzhak tries to portray that lost and rejected identity and examine its suppressed origins. The rhythm of the music, the dance, the colors, the costumes and characters - all blend together into a complete and rich ensemble. This time the music refuses to be silent and the dance will not cease.

Alongside the portrayal of Kurdish tradition the artist wishes to neutralize this cultural heritage of it natural folkloric context and search for a different experience. Yitzhak manipulates the footage and with a formalist-artistic action deconstructs it to fragments and strips it of its familiar form. The new point of view creates distancing and allows the viewer to experience the folkloric music as a genre in its own right. The sounds of the zurna are no longer a mere accompaniment to the celebration, but rather gain their own independence and respect. Thus they are rediscovered as a radical-esoteric music, fringe music - challenging and extraordinary.

Ester Schneider's paintings are laden with paint and with dramatic and enigmatic images. They portray a rich and strange world, inlaid with signs and codes that gradually expose themselves to be cryptograms. Renowned rabbis adorned with beards and hats, books, alluring eyes, lit candles, flowing hair - all these and more populate the gamut of Schneider's paintings, infused with humor and disturbing sensuality. With her use of material and the action of painting the artist tries to touch the world of spirit and sacredness, and give Jewish tradition a

Art Cube
The Artists' Studios Gallery, Jerusalem

DUAL ATTACHMENT
Ester Schneider
Nevet Yitzhak

February – April 2011

Exhibition
Curator: Iris Mendel
Production: Lee He Shulov
Mounting: Yoav Raban

Catalogue
Graphic design: Noa Segal
Hebrew editing and English translation:
Maya Shimony
Arabic translation: Yasmeen Daher
Printing: A.R. Printing Ltd.
Photographs: Nevet Yitzhak, Youval Hai

Measurements are given in cm, height X width

Art Cube Gallery was founded thanks to the generous support of the Georges and Jenny Bloch Foundation, the Dr. Georg and Josi Guggenheim Foundation, and the Adolf and Mary Mil Foundation, and with the continued support of the Lloyd Foundation, through the Jerusalem Foundation

The exhibit is made possible thanks to the generous support of Stiftung Zukunft Berlin

© 2011, The Jerusalem Foundation

DUAL ATTACHMENT

Iris Mendel

The exhibition Dual Attachment brings together the works of artists Nevet Yitzhak and Ester Schneider, both of whom address complex local identity from different directions. While each turns to her world, East and West, together they present a conflicted reality containing a duality and a cultural-national-religious ambivalence. The works could be considered part of an ongoing discourse concerning cultural hybridization, which involves the emergence of various cultural and social groups, perhaps the best known of which is the renewed rise of Mizrahi artistic expression in poetry, music, literature, theater, cinema and art and the publication of reference books, journals and websites.[1] The preoccupation with tradition and roots finds an original expression in Yitzhak and Schneider's works, taking different guises and a sober perspective, acknowledging the fact that the past will never come back, and expressing alternating feelings of rupture, longing and pride. The connection between the artists is not immediately recognized. Yitzhak works with video while Schneider paints. The first is conceptual, maintaining formalism and distanced neutrality, the second visceral and reaches deep within. This contrast is the very thing that makes the experience complete: the calculated analytical against the religious mystical, the formal purity against the emotional. These are contradictory positions that reveal pieces of the complex whole. Two points of view expressing the changing contemporary reality in relation to tradition and roots, the sense of crisis and the enduring feeling of split. Two possibilities, standing at a crossroad and pointing to it.

Nevet Yitzhak's works engage with the juxtaposition of video and sound, while using ready-made films and re-editing them. Her art is attentive to the qualities of sound and its careful integration with the moving image.

התמסרות
إرتباط مزدوج
DUAL ATTACHMENT

נבט יצחק ואסתר שניידר
إستر شنايدر ونيفيت يتسحاك
ESTER SCHNEIDER & NEVET YITZHAK

ת(א)עשייה, פברואר 2011
متسع الفنون, شباط ٢٠١١
ART CUBE, FEBRUARY 2011